

■ Spis treści

Wykaz skrótów	9	4.3.1. Zmiany miażdżycowe w aorcie piersiowej i brzusznej	87
Przedmowa	13	4.3.2. Tętniak aorty	89
I. Wybrane badania diagnostyczne	15	4.4. Leczenie wewnątrznacyniowe tętniaka aorty piersiowej i brzusznej za pomocą stentgraftu	97
1. Całodobowa rejestracja ciśnienia tętniczego	17	4.5. Zespół Leriche'a	104
2. Badanie dna oka	26	4.6. Choroba Takayasu	106
3. Zapis EKG	28	4.6.1. Choroba Takayasu – zmiany w obrębie aorty	106
3.1. Kryteria przerostu lewej komory	28	4.6.2. Choroba Takayasu w obrębie tętnic szyjnych	108
3.2. Kryteria punktowe Romhilt'a i Estes'a	28	4.7. Rozwarstwienie aorty	110
3.3. Kryteria przerostu lewej komory w przypadku bloku lewej odnogi pęczka Hisa	28	4.7.1. Badanie echokardiograficzne	111
II. Powikłania narządowe nadciśnienia tętniczego wczesne i późne	43	4.7.2. Badanie metodą tomografii komputerowej i rezonansu magnetycznego	115
1. Wprowadzenie	45	4.7.3. Zaburzenia perfuzji nerki spowodowane rozwarstwieniem aorty	122
1.1. Przerost mięśnia lewej komory	45	4.7.4. Czynnościowe niedokrwienie nerki spowodowane rozwarstwieniem aorty z wrotami pierwotnymi rozwarstwienia w obrębie prawej tętnicy nerkowej	127
1.2. Zmiany w układzie naczyniowym	45	4.7.5. Leczenie rozwarstwienia aorty typu B stentgraftem aortalnym	128
1.2.1. Dysfunkcja śródbłonna	46	4.7.6. Rozwarstwienie aorty w zespole Marfana u chorego na nadciśnienie tętnicze	130
1.2.2. Pogrubienie błony środkowej i wewnętrznej tętnic	46	4.7.7. Rozwarstwienie aorty w przebiegu nadciśnienia tętniczego u chorego ze zwyrodnieniem wielotorbielowatym nerek	135
1.3. Rozwarstwienie aorty	47	4.7.8. Rozwarstwienie aorty u chorego z pierwotnym hiperaldosteronizmem w przebiegu gruczolaka nadnercza	136
1.4. Udar mózgu	47	5. Powikłania nadciśnienia tętniczego w ośrodkowym układzie nerwowym	137
2. Serce – zmiany w przebiegu nadciśnienia tętniczego	49	III. Wtórne postacie nadciśnienia tętniczego	145
2.1. Wczesne zmiany echokardiograficzne	49	1. Nadciśnienie nerkopochodne	147
2.2. Przerost mięśnia lewej komory	59	1.1. Badania obrazowe tętnic nerkowych	147
2.2.1. Echokardiografia	59	1.1.1. Scyntygrafia nerek	147
2.2.2. Badanie serca metodą tomografii komputerowej i rezonansu magnetycznego	62	1.1.2. Badanie dopplerowskie	149
3. Tętnice obwodowe – zmiany w przebiegu nadciśnienia tętniczego	64	1.1.3. Pomiary przepływu w pniu tętnicy nerkowej	149
3.1. Ocena dysfunkcji śródbłonna	64	1.1.4. Technika określania stopnia zwężenia	149
3.2. Ocena ultradźwiękowa grubości błony wewnętrznej i środkowej tętnic szyjnych	66	1.1.5. Uwagi dodatkowe	149
3.3. Zmiany miażdżycowe tętnic szyjnych	68	1.1.6. Pomiary przepływów w naczyniach wewnątrznerkowych	150
3.3.1. Zwężenie tętnicy szyjnej wewnętrznej	68	1.1.7. Podsumowanie	150
3.3.2. Niedrożność tętnicy szyjnej wewnętrznej	72	1.1.8. Diagnostyka tętnic nerkowych metodą tomografii komputerowej i rezonansu magnetycznego	154
3.4. Zmiany miażdżycowe tętnic wieńcowych	74	1.2. Nadciśnienie naczyniowo-nerkowe	163
4. Aorta – zmiany w przebiegu nadciśnienia tętniczego	82	1.2.1. Przyczyny	163
4.1. Badanie echokardiograficzne	82		
4.1.1. Tętniak aorty piersiowej	83		
4.1.2. Zmiany miażdżycowe aorty piersiowej i brzusznej	85		
4.2. Badanie radiologiczne	86		
4.3. Badanie metodą tomografii komputerowej i rezonansu magnetycznego	87		

1.2.2. Obraz kliniczny	163	2.5.1. Występowanie.	263
1.2.3. Diagnostyka	164	2.5.2. Lokalizacja i objawy	263
1.2.4. Leczenie	164	2.5.3. Diagnostyka biochemiczna.	263
1.2.5. Zwężenie tętnicy nerkowej	165	2.5.4. Lokalizacja i leczenie.	264
1.2.6. Dysplazja włóknisto-mięśniowa tętnicy szyjnej w przebiegu zwłóknienia błony środkowej	167	2.6. Zespół gruczołakowatości wewnątrzwydzielniczej typu 2	268
1.2.7. Zwłóknienie warstwy zewnętrznej błony środkowej	168	2.6.1. Występowanie i objawy kliniczne	268
1.2.8. Przerost błony środkowej	169	2.6.2. Guzy chromochłonne w przebiegu MEN 2	268
1.2.9. Zwyródnienie przydanki	170	2.7. Zespół von Hippa i Lindaua	272
1.2.10. Zwyródnienie błony wewnętrznej	170	2.7.1. Występowanie i objawy kliniczne	272
1.2.11. Zwężenia wrodzone tętnic nerkowych	175	2.7.2. Guzy chromochłonne w przebiegu VHL	272
1.2.12. Powikłania dysplazji włóknisto-mięśniowej	176	2.7.3. Naczyniaki zarodkowe OUN i naczyniakowatość siatkówki	272
1.2.13. Tętniaki w przebiegu dysplazji włóknistej	177	2.7.4. Guzy nerek	272
1.2.14. Wewnątrznaczyniowe leczenie tętniaka tętnicy nerkowej – spirale embolizacyjne i stent	179	2.7.5. Guzy neuroendokrynne.	273
1.2.15. Tętniak pourazowy nerki prawej	190	2.7.6. Inne guzy	273
1.2.16. Tętniak tętnicy nerkowej o etiologii miażdżycowej	191	2.7.7. Molekularna patogeneza zespołu VHL	273
1.3. Zwężenie tętnicy nerkowej w przebiegu miażdżycy	192	2.7.8. Zależności genotyp–fenotyp w zespole VHL	273
1.3.1. Scyntygrafia nerek w zwężeniu tętnicy nerkowej	193	2.7.9. Diagnostyka genetyczna zespołu VHL	273
1.3.2. Niedrożność tętnicy nerkowej w badaniu USG	195	2.8. Nerwiakowłókniakowatość typu I	279
1.3.3. Obrazowanie zwężenia tętnicy nerkowej w tomografii komputerowej	196	2.9. Zespół guza chromochłonnego i nerwiaków przyzwojowych	282
1.3.4. Obrazowanie zwężenia tętnicy nerkowej w rezonansie magnetycznym.	199	2.10. Rak nadnercza	296
1.3.5. Angiografia i angioplastyka zwężenia tętnicy nerkowej	204	2.11. Pierwotny reninizm	300
1.3.6. Zwężenie tętnicy nerkowej w zespole Leriche’a	207	2.11.1. Obraz kliniczny i zmiany biochemiczne	300
1.3.7. Chirurgiczne leczenie zwężenia tętnicy nerkowej	210	2.12. Akromegalia	303
1.3.8. Leczenie skojarzone zwężenia tętnicy nerkowej i tętniaka aorty brzusznej	211	2.13. Zespół Cushinga	309
1.3.9. Zwężenie w zespoleniu chirurgicznym tętnicy nerkowej	217	2.13.1. Występowanie, patofizjologia, przyczyny	309
1.4. Zwężenie tętnicy nerkowej w chorobie Takayasu	218	2.13.2. Postać zależna od ACTH	309
1.5. Przetoki tętniczo-żylne w obrębie nerek	221	2.13.3. Postać niezależna od ACTH.	309
1.6. Zwężenie tętnic nerkowych spowodowane uciskiem z zewnątrz	228	2.13.4. Obraz kliniczny	309
1.7. Nadciśnienie tętnicze po przeszczepieniu nerki	230	2.13.5. Lokalizacja zmian	309
1.8. Marskość nerki	238	2.13.6. Leczenie	309
1.9. Torbielowatość nerek	241	IV. Nadciśnienie tętnicze u dzieci i młodzieży (z uwzględnieniem koarktacji aorty)	317
1.10. Koarktacja aorty u dorosłych	243	1. Klasyfikacja nadciśnienia tętniczego u dzieci i młodzieży	319
1.11. Zespół Snedдона	246	1.1. Epidemiologia nadciśnienia tętniczego w wieku rozwojowym	319
2. Nadciśnienie tętnicze uwarunkowane hormonalnie	249	1.2. Etiologia nadciśnienia tętniczego u dzieci	320
2.1. Badania obrazowe w diagnostyce guzów nadnerczy	249	1.3. Zasady diagnostyki nadciśnienia tętniczego u dzieci i młodzieży	320
2.2. Obrazowanie nadnerczy prawidłowych	250	1.4. Nadciśnienie nerkopochodne	321
2.3. Pierwotny hiperaldosteronizm	251	1.4.1. Nefropatia refluksowa	321
2.3.1. Definicja i częstość występowania	251	1.4.2. Nadciśnienie naczyniowo-nerkowe	323
2.3.2. Postacie	251	1.4.3. Zespół aorty brzusznej	323
2.3.3. Obraz kliniczny	251	1.4.4. Nadciśnienie naczyniowo-nerkowe związane z patologią w innych łóżyskach naczyniowych i(lub) dodatkowych tętnic nerkowych	335
2.3.4. Diagnostyka biochemiczna.	251	1.4.5. Nadciśnienie naczyniowo-nerkowe i(lub) związane z nabytym zmniejszeniem światła aorty w przebiegu chorób zapalnych naczyń	338
2.3.5. Lokalizacja zmian	252	1.4.6. Guz chromochłonny/przyzwojak	341
2.3.6. Leczenie	252	2. Koarktacja aorty	343
2.4. Zmiany w nadnerczach o typie <i>incidentaloma</i>	260		
2.5. Guz chromochłonny	263		